

DMF-T fogászati szűrővizsgálat készítése Szombathelyen

A DMF-T egy a World Health Organization (WHO) által felállított fogászati mérőszám, amely alkalmas egy adott populáció orális egészségének leírására. A DMF-T index segítségével lemérhető és régiós, illetve nemzetközi szinten összehasonlítható az orális egészség fejlettsége, esetleges egészség prevenciók eredményessége. Orális epidemiológiai vizsgálatokban, világszerte több mint 75 éve használják (Broadbent JM et al, 2005), a WHO adatbanka szerint 1980-ban 107 országból, míg 2000-ben már 184 országból volt elérhető statisztika.

A mérőszám

A DMF-T index egy mozaikszót takar, amely

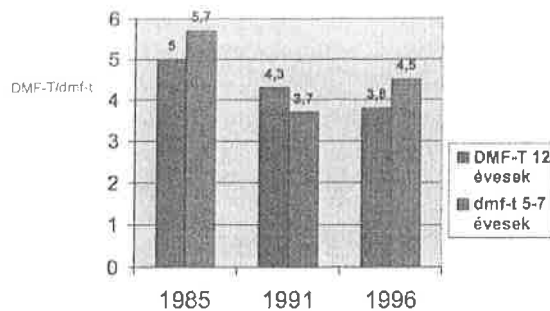
- **D** mint **decayed** (romlott),
- **M** mint **missing** (hiányzó),
- **F** mint **filled** (tömött)
- és **T** mint **teeth** (fogak)

Így minden fogról egy szám kerül bele. Felnőttek esetében az érték **0** ha minden rendben található és nincs romlott, hiányzó vagy tömött fog. Míg minden fog hiánya és/vagy szuvasodása esetén az érték **32**. Gyerekek esetében a tejfogazatra vonatkoztatva a **dmf-t** index használatos. Ennek minimál értéke **0**, maximál értéke **20**.

Magyarországi helyzet

Magyarországon az első publikált adatokat Baján készítették Bruszt és munkatársai (1977) több mint 1017 fő 3 és 6 közötti gyerekekkel, amelyet számos más vizsgálat követett. Többek között országos epidemiológiai vizsgálatok 1985-ben, 1991-ben és 1996-ban. Az országos felmérések csökkenő tendenciát mutattak a tejfogazatban a korábbi évekhez képest (lásd ábra).

7. ábra. A dmf-t és a DMF-T alakulása 1985 és 1996 között Magyarországon az 5-6 évesek és a 12 évesek körében (Szűke és Petersen 2009.)

Az elmúlt 20 évben friss Magyarországi országos epidemiológiai vizsgálat nem készült. Régióként és egyes összehasonlító vizsgálatok viszont igen.

2006-ban volt egy összehasonlító epidemiológiai vizsgálat 8-9 évesekről Németország (Saxony-Anhalt régió) és Magyarország összehasonlításában (Budapest és Debrecen gyermekeinek adatai). Majd nemrég egyes típusú cukorbetegeket (2010), rendőrfőiskolásokat (2012), illetve terhes nőket (2018) vizsgáltak.

Vas megyében tudomásom szerint semmilyen vizsgálat nem készült. Ellenben nemzetközi összehasonlításban gyakoriak az ilyen vizsgálatok, az elmúlt 5 évben készült, mint horvát, spanyol, német statisztika, hogy csak párat említsek.

Kutatási terv

Ahogy említettem, Magyarországon az elmúlt 50 évből visszamenőleg találunk régiós, illetve, orvos-egyetem városi adatokat az orális egészségéről, míg Vas megyéről publikált információ nem készült. Érdeemes lenne megvizsgálni, hogy itt a nyugati határszélen, jobb gazdasági körülmények között a gyermekek szájhygiéniája milyen a többi városhoz képest.

Szeretném leszűrni Szombathely összes óvodáját, így a 3-6 éves korosztály dmf-t indexét elkészíteni. E mellett egy kérdőívet is adnék, amelyet a szülők

kitöltetnének korukra, iskolázottságukra és szociális helyzetükre vonatkoztatva. Ebből le lehetne szűrni, mennyire függ itt össze Szombathelyen az iskolázottság és az orális egészség.

Kutatási időtartam

Szombathely óvodáinak negyede (lásd 1. sz. mellékélet) hozzám tartozik, így az Ó dmf-t vizsgálatukat a szűrések alkalmával meg tudnám oldani. Erre körzetemben amúgy is az őszi illetve téli időszakban fog sor kerülni. A többi óvodához pedig elegendő lenne 2018 ősze, illetve tele, amikor a szabad délelőtti időjemen ezt meg tudnám az asszisztenseimmel oldani.

Anyagi vonzat

A kutatás minimális anyagi ráfordítással, megoldható lenne. Egy nettó 200 000 forintos összeg, amely fedezné a minimális többlet anyagköltséget és asszisztenciát.

Eredmény

A dmf-t szűrések eredményét leíró statisztikával összegezném és magyar (Fogorvosi Szemle), illetve nemzetközi lapban publikálnám le régiós és nemzetközi összehasonlításban.

Távlati terv

Esetleges egészségprevenció, illetve oktatás hatását 10 évente ismételt hasonló szűréssel lehetne ellenőrizni. Illetve érdemes lenne a 6-10 közötti korosztály mérése is a későbbiek folyamán.

1. sz. melléklet. – Dr. Dul Zoltán területi ellátási kötelezettsége

Gyermek-fogorvosi szolgálat

Körzetszám: 15 Dr. Dul Zoltán

Rendelő: Szombathely, Március 15. tér 3.

Óvodák:

Aréna Óvoda

Benczúr Óvoda

Margaréta Óvoda

Szivárvány Óvoda

Vadvirág Óvoda

Csodavár Óvoda

Perintparti Szó-Fogadó Szombathelyi Waldorf Óvoda, Általános Iskola,
Gimnázium és Alapfokú Művészeti Intézet

Lógalába Családi Napközi és Lógalába Magánóvoda